

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/329/2014
Identifikačné číslo spisu: 4114209347
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:4114209347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Z. X., bytom G., proti odporcovi 1) S. X., bytom J., u S. o návrhu na vyslovenie neplatnosti právneho úkonu a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Nitra sp. zn. 19 C 304/2013 a o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľkou v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 19 C 52/2014, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 9. apríla 2014 sp. zn. 5 Co 249/2014 a sp. zn. 5 NcC 11/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 9. apríla 2014 sp. zn. 5 Co 249/2014, 5 NcC 11/2014 sa z r u š u j e a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Uznesením Okresného súdu Nitra z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60 súd prvého stupňa vylúčil návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa ukladá povinnosť Okresnému riaditeľstvu PZ v Šali, ODI Šaľa zo dňa 27.1.2014 na samostatné konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka dňa 22. novembra 2013 doručila konajúcemu súdu podanie, ktoré neobsahovalo náležitosti predpokladané § 42 ods. 3, § 75 ods. 2 a § 79 ods. 1 O.s.p.. Uznesením z 28. novembra 2013 č. k. 19 C 304/2013 - 36 bola navrhovateľka vyzvaná na písomné doplnenie podania. Proti tomuto uzneseniu, ktoré navrhovateľka prevzala 14. januára 2014, podala navrhovateľka 27. januára 2014 na poštovú prepravu odvolanie, ktoré súd vyhodnotil ako doplnenie návrhu, kde okrem iného žiadala aj alternatívne riešenie podľa § 76 ods. 2 O.s.p. a to nariadiť predbežným opatrením polícii v Šali sprístupnenie informácií o odcudzenom vozidle. Preto s poukazom na § 112 ods. 2 O.s.p. (ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie) tento návrh vylúčil na samostatné konanie.

Uznesenie súdu prvého stupňa napadla odvolaním navrhovateľka. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť v celom rozsahu.

Z „Potvrdenia“ elektronickej podateľne z 24. marca 2014 je zrejmé, že bol prijatý návrh na začatie

konania v právnej veci navrhovateľky Z. X. proti odporcovi ORPZ, Okresný dopravný inšpektorát Šafa o nariadenie predbežného opatrenia. Konaniu bola pridelená spisová značka 19 C 52/2014 (č. l. 21). Predmetné konanie obsahuje listiny odpojené zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 304/2013 a to odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Nitra z 28. novembra 2013 č. k. 19 C 304/2013 - 36 v rozsahu 8 strán, kópie technického preukazu na motorové vozidlo EVČ G. v rozsahu 2 strán, uznesenia Okresného súdu Nitra z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60 v rozsahu 1 strany, e-mailového podania navrhovateľky z 22. marca 2014 ku konaniu sp. zn. 19 C 304/2013 na Okresný súd Nitra označeného ako „Žiadosť o právnu pomoc - neoznámenie domáceho násillia, týrania, úmyselné nerešpektovanie ust. OSP konajúcou sudkyňou, podnet na disciplinárne konanie - 19 C 304/2013“ v rozsahu 2 strán a e-mailového podania z 24. Marca 2014 podaného na Okresný súd Nitra ku konaniu sp. zn. 19 C 304/2013 označeného ako „Odvolanie“ - odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Nitra z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 -60, ktorého súčasťou je aj námietka zaujatosti konajúcej sudkyne v tomto konaní, v rozsahu 6 strán.

Následne po pridelení spisovej značky vylúčenej veci z konania Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 304/2013, sa 25. marca 2014 vyjadruje k námietke zaujatosti v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 52/2014 sudkyňa konajúca v tejto veci (vo veci sp. zn. 19 C 304/2013 a 19 C 52/2014 ide o tú istú sudkyňu). Následne Okresný súd Nitra v konaní sp. zn. 19 C 52/2014 predkladá odvolanie navrhovateľky podané voči uzneseniu z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60 (č. l. 24) a námietku zaujatosti, ktorá je súčasťou tohto odvolania (č. l. 25) na rozhodnutie Krajskému súdu Nitra.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením z 9. apríla 2014 sp. zn. 5 Co 249/2014, 5NcC 11/2014 odvolanie navrhovateľky odmieta, žiadnemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania a zároveň vyslovil, že sudkyňa Okresného súdu Nitra Mgr. Adriana Halajová nie je vylúčená z rozhodovania a prejednávania tejto veci. Odmietnutie odvolania odôvodnil § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p, s tým že rozhodnutie o vylúčení veci na samostatné konanie je procesným rozhodnutím upravujúcim vedenie konania, voči ktorému zákon nepripúšťa možnosť podať odvolanie.

Proti tomuto uzneseniu podala včas dovolanie navrhovateľka. Žiadala napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podanie dovolania odôvodňovala § 237 písm. f/ O.s.p.. Tvrdila, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázala na svoje odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Nitra z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60, na arbitrárny postup súdu, ktorý predložil odvolaciemu súdu neúplný spis, svojvoľne vyňal časť týkajúcu sa uznesenia. Odvolací súd preto nemohol objektívne posúdiť celý obsah spisu, v dôsledku čoho nesprávne posúdil skutkový stav a následne vyvodil nesprávne právne názory.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) , skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Existencia vád v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania z týchto dôvodov nie je daná.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zamerlal na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Na odňatie možnosti konať pred súdom dovolací súd prihliada z úradnej povinnosti a pod týmto pojmom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv (napr. oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.). Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Navrhovateľka v podstate namietala, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že súd prvého stupňa predložil odvolaciemu súdu neúplný spis, svojvoľne z neho vyňal časť.

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto procesnej vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou postihnuté, t. j. že nastali skutočnosti v dôsledku, ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe - rozhodnutí odvolacieho súdu.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky:

- 1) odňatie možnosti konať pred súdom,
- 2) to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu,
- 3) možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

Podľa § 79 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p. konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoláva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 82 ods. 1 O.s.p. konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

Podľa § 129 veta prvá zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „Spravovací poriadok“) prijaté podania, ktorými sa dáva podnet na začatie konania, podateľňa eviduje pomocou aplikácie.

Podľa § 168 ods. 1 Správovacieho poriadku všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na tú istú vec, najmä podania, zápisnice, záznamy, rozhodnutia, tvoria súdny spis.

Podľa § 168 ods. 2 veta pred bodkočiarkou Správovacieho poriadku súdny spis sa zakladá v podateľni súdu po prijatí podania, ktorým sa dáva podnet na začatie konania zaznamenaním tohto podania v aplikácii a vytlačením spisového obalu, do ktorého podateľňa založí podanie a potvrdenie o prijatí podania.

Podľa § 170 ods. 1 Správovacieho poriadku každý súdny spis dostane spisovú značku. Spisová značka sa skladá z označenia a z poradového čísla súdneho registra, do ktorého je vec zapísaná, a označenia príslušného kalendárneho roka, napríklad 2Ro/180/2004, 4C/51/2005; spisová značka súdneho spisu vo veciach zapisovaných do registra JP sa skladá z kódu súdu, druhu pohľadávky, poradového čísla, súdneho registra JP a posledných dvoch čísel letopočtu.

Podľa § 184 ods. 1 Správovacieho poriadku základom súdneho spisu o vylúčenej veci je rovnopis rozhodnutia o vylúčení veci na samostatné konanie. Do súdneho spisu o vylúčenej veci sa ďalej vloží fotokópia obžaloby alebo návrhu na začatie konania, prípadne fotokópie tých častí pôvodného súdneho spisu, ktoré sú v ňom naďalej potrebné a ktoré sú podľa uváženia predsedu senátu, ktorý o vylúčení rozhodol, nevyhnutné na rozhodnutie o vylúčenej veci. Vylúčenie veci sa vyznačí v súdnom registri. Na spisovom obale vylúčenej veci sa uvedie spisová značka veci, z ktorej bola vec vylúčená, poznámkou "Vylúčené z ...".

Z predmetného konanie je nesporné, že vec Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 52/2014 bola zapísaná na základe návrhu na začatie konania, ktorý návrh bol súčasťou podania navrhovateľky nazvaného „Odvolanie“ voči uzneseniu Okresného súdu Nitra z 26. novembra 2013 č. k. 19 C 304/2013 - 36. Na strane 5 a 6 tohto odvolania navrhovateľka podáva alternatívny návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Okresný súd Nitra uznesením z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60 vylúčil návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa ukladá povinnosť Okresnému riaditeľstvu PZ v Šali, ODI Šaľa zo dňa 27.1.2013 na samostatné konanie. Voči tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka odvolanie. Z Potvrdenia Okresného súdu Nitra z 24. marca 2014 je zrejmé, že vec bola prijatá a zapísaná na základe prijatého návrhu v právnej veci navrhovateľky Z. X. proti ORPZ, Okresný dopravný inšpektorát Šala o nariadenie predbežného opatrenia. Konaniu bola pridelená spisová značka 19 C 52/2014. Následne (3. apríla 2014) predložil Okresný súd Nitra vec sp. zn. 19 C 52/2014 Krajskému súdu v Nitre ako odvolaciemu súdu spis na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky voči rozhodnutiu Okresného súdu Nitra z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd v konaní 5 Co 249/2014, 5 NcC 11/2014 - 26 rozhodoval o tomto odvolaní voči rozhodnutiu Okresného súdu Nitra (uznesenie z 10. februára 2014 č. k. 19 C 304/2013 - 60). V konaní Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 52/2014 však nebolo doteraz vydané žiadne rozhodnutie. Rozhodnutie, ktoré bolo predmetom odvolania Krajského súdu v Nitre bolo vydané skôr (a v inom konaní) ako vôbec v predmetnej veci bol prijatý návrh na začatie konania súdom. Rozhodnutie o ktorom rozhodoval Krajský súd v Nitre bolo vydané 10. februára 2014, hoci návrh na začatie konania vo veci 19 C 52/2014 bol prijatý až 24. marca 2014. To isté platí, aj pokiaľ ide o rozhodnutie o námietke zaujatosti. V predmetnom konaní (sp. zn. 19 C 52/2014) zatiaľ nebola vznesená žiadna námietka zaujatosti. Námietka zaujatosti navrhovateľkou bola vznesená v konaní Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 304/2013 e-mailovým podaním 23. marca 2014 (o 2.28 PM), teda v čase kedy navrhovateľka nemala vedomosti o tom, či bude prijatý návrh na začatie konania, ktorému bola pridelená spisová značka 19 C 52/2014 a ani to ktorému sudcovi bude vec pridelená. Vec vedená pod spisovou značkou 19 C 52/2014 bola zapísaná až 24. marca 2014 o 7:57:42 hodine. Odvolanie spojené s námietkou zaujatosti, ktoré sa nachádza v spise spisovej značky 19 C 52/2014 je e-mailovým podaním, ktoré nie je navrhovateľkou podpísané. Zo spisu nevyplýva, že by podanie bolo podané ako podanie so zaručeným elektronickým podpisom, takéto potvrdenie súdu zo spisu nevyplýva. Z obsahu spisu nie je zrejmé ani, či bolo toto odvolanie spojené s námietkou zaujatosti doplnené v súlade s § 42 ods. 1 O.s.p., ani či súd vykonal úkony v súlade s § 43 O.s.p., na odstránenie väd podania. Ďalším pochybením Krajského súdu v Nitre v napadnutom rozhodnutí je, že v hlavičke uznesenia je uvedený iný odporca, ako je uvedený v návrhu na začatie

konania. Krajský súd v Nitre teda nekonal s účastníkmi konania ako ich označila navrhovateľka (navrhovateľka Z.W. X. c/a ORPZ, Okresný dopravný inšpektorát Šafa), ale za odporcu označil iného účastníka - S. X.).

Najvyšší súd konštatuje, že v prípade predloženia spisu Okresným súdom Nitra v predmetnej veci, ako aj v rozhodovaní Krajského súdu v Nitre o odvolaní a námietke zaujatosti (ktoré bolo podané voči rozhodnutiu v inom súdnom konaní a sudcovi konajúcemu v inom súdnom konaní) oba sudy postupovali v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku ako aj ustanoveniami spravovacieho poriadku.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

